

## Rapportage Versterken Control Programma Dienst Covid-19

Aan: 5.1.2e PDC19

Door: 5.1.2e

Datum: 25 februari 2022

Ter input voor het komende 5.1.2e overleg hierbij de periodieke update van onze werkzaamheden en de *afspraken* die we op 17-02 2022 hebben gemaakt met 5.1.2e

### 1. Open House regelingen 1 en 2 (Werkgeverstesten):

Alle openstaande posten zijn vorig jaar afgerond, op het dossier 5.1.2e na. Hiernaar loopt nog steeds het forensisch onderzoek van 5.1.2e. Het onderzoek verloopt vrij moeizaam door matige medewerking van 5.1.2e. Niettemin verwacht 5.1.2e in maart het onderzoek te kunnen afronden. Via beleidsmedewerkers 5.1.2e is door 5.1.2e een verzoek tot verlenging en extra budget gedaan, nodig om eea te kunnen afronden. Naar hun verwachting hebben zij circa 5.1.2b extra nodig (financieel belang: 5.1.2b exclusief BTW).

Zoals aangekondigd zijn we tevens gestart met een 3<sup>e</sup> controle om meer zekerheid te krijgen over de geleverde prestaties binnen Open House 1 en 2. De bedrijven zijn benaderd, input komt nu binnen en wordt opgepakt door de extra inhuurkrachten 5.1.2e en 5.1.2e is ons.

Op 27 januari hebben we een gesprek gehad met de ADR en FEZ over dit gehele dossier. De ADR heeft duidelijk moeite met de Open House constructie en de beperkte controlemogelijkheden die dat oplevert, doordat de prestatie niet rechtstreeks aan VWS wordt geleverd. Hierdoor is '3-way matching' per definitie lastig en kan er niet 100% worden vastgesteld dat de prestatie is geleverd. Hier kunnen we uiteraard weinig aan veranderen. Wel zien zowel ADR als FEZ dat we met onze controles alles hebben gedaan wat redelijkerwijs mogelijk is om aannemelijk te maken dat de prestaties zijn geleverd en dat het resterende frauderisico zeer beperkt is.

#### Advies:

- Het 5.1.2e moet erop toezien dat in de ADR-rapportage voldoende naar voren komt dat PDC19 ondanks de tekortkomingen van de Open House constructie al het mogelijke heeft gedaan om zekerheid te verkrijgen over de juiste besteding van middelen in dit dossier. Dit geldt ook voor de Bedrijfsvoeringsparagraaf van FEZ bij de jaarrekening. Ook hierin zal dit tot uiting moeten komen. Zie ook 12. Beoordelingen ADR en bijdrage aan Bedrijfsvoeringsparagraaf Jaarverslag 2021.
- Voor toekomstige Open House constructies zal er aan de voorkant beter met Inkoop, WJZ, FEZ en bij voorkeur ook met de ADR moeten worden afgestemd. Het blijft in onze ogen vreemd dat er in de toolbox van de overheid het legitieme middel Open House bestaat, maar dat de toepassing hiervan per definitie lijkt te leiden tot een negatieve beoordeling van de ADR. Wij leveren graag een bijdrage om (ook in bredere zin) het gesprek hierover aan te gaan.

## 2. Procespositie – afrekening over 2021:

De definitieve afrekening vindt zoals bekend plaats in 2022, na uitvoering van een steekproef onder testaanbieders (in opdracht van Procespositie en de accountantscontrole van Procespositie over 2021. Beide lopen nog. In ons wekelijkse financiële overleg worden we op de hoogte gehouden. Na afstemming met Procespositie zijn we overeen gekomen dat er een afzonderlijke accountantsverklaring over het jaar 2021 zal worden afgegeven. Doordat hun boekjaar loopt tot 31 maart 2022 was het geen vanzelfsprekendheid dat we afzonderlijke assurance zouden krijgen over 2021. Dit hebben we wel nodig voor onze afrekening over het afgelopen jaar. De volgende tekst is hierover opgenomen in de aanvullende overeenkomst met Procespositie:

*De accountantscontrole wordt direct na afronding van het boekjaar (31 maart 2022) uitgevoerd, waarbij er een financiële verantwoording per eind december 2021 wordt opgesteld, waarover de accountant een Controleverklaring (hoge mate van zekerheid/reasonable assurance) zal afgeven. Deze accountantsverklaring zal uiterlijk 1 augustus 2022 aan VWS worden aangeboden. Na ontvangst van de verklaring zal VWS binnen 12 weken overgaan tot het afrekenen van de in 2021 verstrekte voorschotten.*

## 3. Procespositie Open House 3:

Wekelijks vindt overleg plaats met de financiële mensen van Procespositie. Belangrijkste gespreksonderwerpen zijn de uit te voeren controles en de periodieke afrekeningen. Procespositie maakt onderscheid tussen aanbieders die het Procespositie CT-systeem gebruiken en aanbieders die dit niet doen. De controlemogelijkheden voor de eerste groep zijn heel goed. Inmiddels heeft Procespositie een vorm van selfbilling ingevoerd, waarbij Procespositie zelf de aantallen te factureren tests opgeeft. Voor de tweede groep verloopt het moeizamer. Zij moeten de juistheid van hun facturen onderbouwen met een accountantscontrole, maar deze nog niet van alle 12 aanbieders ontvangen. Niet leveren betekent uiteindelijk niet betaald worden. Wij zullen de bij ons ingediende facturen in lijn met vorig jaar blijven controleren.

Verder hebben wij een bijdrage geleverd aan de totstandkoming van de nieuwe DVO met Procespositie (maart t/m nov 2022), waarbij onze aandacht vooral is uitgegaan naar de controleerbaarheid van de facturen en de bewijslast dat de onderliggende prestatie daadwerkelijk wordt geleverd. Door onze ervaringen met de ADR zien we er in dergelijke dossiers extra op toe dat er heldere afspraken over worden gemaakt die tegemoetkomen aan de eisen van de ADR.

### Advies:

De mogelijkheid tot een vorm van selfbilling inbouwen in toekomstige overeenkomsten zorgt ervoor dat de opdrachtgever (VWS zelf of onze opdrachtnemer als er gebruik wordt gemaakt van onderaannemers) maximale controle houdt over de te factureren aantallen en er feitelijk geen controle achteraf hierop hoeft plaats te vinden. Het inrichten hiervan maakt scherp hoe de aantallen objectief zijn vast te stellen. Een van de mogelijkheden hiertoe is om zelf eigenaar te worden van de managementinformatie (zie ook Aanbesteding LCCB).

4. 5.1.2i Procespositie Staat:

De definitieve afrekening over 2020 heeft eind vorig jaar plaatsgevonden, die over 2021 volgt na afronding van het onderzoek van Deloitte (in opdracht van 5.1.2i Procespositie Staat) onder de ingeschakelde callcenters en de accountantscontrole over 2021. Beide lopen nog. Afgelopen week hebben we vragen beantwoord van de ADR en FEZ over de afrekening 2020. Donderdag 24 februari is via FEZ, 5.1.2e onze laatste input gedeeld met de ADR.

5.

*Advies:*

Vragen van de ADR (en accountants in het algemeen) hebben vrijwel altijd te maken met afwijkingen tussen de (veronderstelde) norm en de aangetroffen werkelijkheid. In dit dossier zijn er ADR-vragen over de (soms grote) verschillen tussen de contractwaarde en ingeboekte verplichtingen versus de betaalde voorschotten en de uiteindelijk werkelijk gemaakte en afgerekende kosten. Hoewel het bedrijfseconomisch uiteraard beter is om niet meer geld over te maken dan nodig naar – in dit geval – 5.1.2i Procespositie Staat, leidt de afwijking die hierdoor ontstaat tussen verplichting en betaling tot extra vragen en wordt dit gezien als iets negatiefs. Ons advies is derhalve om in dergelijke dossiers met een hoge mate van onzekerheid over de (uiteindelijke) omvang, uit te gaan van het principe dat de verplichting gelijk is aan de kasuitgave, cq om de verplichting naar beneden bij te stellen zodra duidelijk is dat dit kan. Op het moment dat de ADR dan het dossier gaat controleren, loopt eea veel meer met elkaar in lijn.

6. LCCB Begroting 2022:

We zijn momenteel betrokken bij de afspraken over de begroting van LCCB (opvolger van 5.1.2i Procespositie Staat) voor 2022 (1<sup>e</sup> halfjaar) en het te betalen voorschot over januari/februari. Er circuleren verschillende bedragen die geen van alle definitief zijn. Bij Financiën is een claim gelegd op 5.1.2b bestaande uit 5.1.2b voor Vaccineren en respectievelijk 5.1.2b en 5.1.2b voor overige posten. Daarnaast heeft LCCB aanvankelijk een concept begroting ingediend van 5.1.2b voor het eerste halfjaar. Op ons verzoek zijn vervolgens drie scenario's uitgewerkt die we woensdag 23 februari hebben ontvangen. Deze bedragen respectievelijk 5.1.2b voor heel 2022. Na een eerste afstemming met FEZ, 5.1.2e (vrijdag 25/2) plannen we voor volgende week nog een uitgebreidere sessie samen met Testen & Traceren om de begroting met elkaar door te nemen en een scherp VWS oordeel hierover te formuleren. Onze impressie is dat we onder hun minimale variant kunnen gaan zitten door aan een aantal variabelen te draaien. Het helpt daarbij als we vanuit VWS duidelijke(re) uitgangspunten kunnen formuleren en keuzes maken. We merken dat die behoefte er bij LCCB ook is (in ieder geval bij de financiële mensen).

Vanuit de liquiditeitsbehoefte is aanvankelijk een claim neergelegd van 5.1.2b als voorschot voor januari. Omdat de bankrekening van LCCB echter nog steeds niet op naam staat van LCCB, hebben wij aangegeven dat VWS nog niet kan betalen. Er wordt aan verschillende touwtjes getrokken om het proces te versnellen, maar het is nog niet rond. Om onrechtmatigheid te voorkomen hebben wij geadviseerd om pas geld over te maken als dit is geregeld. Intussen dient LCCB wel betalingen te verrichten, maar

voorlopig kunnen zij dit intern opvangen.

7. Advies:

- Voorschot januari pas overmaken als tenaamstelling bankrekening LCCB definitief is geregeld en we overeenstemming hebben over de begroting.

8. **LCCB Aanbesteding Call center diensten**

Afgelopen week zijn we tevens betrokken geweest bij de aanbesteding van Call center diensten van LCCB. Doel: Sluiten van raamovereenkomsten met vijf marktpartijen voor het leveren van klantcontactdiensten (afgerond eind 2021), looptijd is 1 jaar (initieel), kan 3 x met 1 jaar worden verlengd. Vervolgens middels minicompetities nadere overeenkomsten sluiten met (enkele van) deze vijf marktpartijen voor concrete levering van de diensten BCO, testen, vaccineren en Medische informatie. Samen met 5.1.2e 5.1.2e (Beleid) en 5.1.2e DJZ) de stukken bestudeerd en besproken met de begeleiders van het aanbestedingsproces namens LCCB. Conclusie is dat het proces professioneel wordt begeleid, dat er een hoge mate van flexibiliteit wordt ingebouwd qua op- en afschalen, dat het met de rechtmatigheid goed zit, maar dat er op het gebied van control en beheersmaatregelen nog aanscherping nodig is (met als doel het 100% kunnen verklaren van de geleverde prestatie). Dit wordt nu opgepakt en nog met ons afgestemd vóór publicatie per medio maart.

9.

10. **Afrekening** 5.1.2i Procespositie Staat Fastlane 2i Procespositie Staat

De controle is vrijwel afgerond en komende week kan de verrekening in gang worden gezet, samen met de decharge. In totaal is afgelopen jaar 5.1.2b als voorschot betaald, waarvan circa 5.1.2b niet is uitgegeven en zal worden terugbetaald door 2i Procespositie Staat Wij zorgen ism 5.1.2e dat er een creditnota voor dit bedrag zal worden verstuurd.

11. **Afrekening** 1.2i Procespositie Staat

12. Om meer zekerheid te verkrijgen over de geleverde prestatie en juistheid van de cijfers zal een accountantscontrole worden uitgevoerd op de beide sporen. Inmiddels is de opdracht door 2i Procespositie Staat verstrekt aan accountantskantoor Endymion. Omdat is afgesproken dat VWS hiervan de helft betaald, is de prijs met ons afgestemd en goedgekeurd door 5.1.2e De kosten zullen 50/50 verdeeld over Spoor 1 en 2A samen met de restkosten per spoor door 1.2i Procespositie Staat bij VWS in rekening worden gebracht. Hierbij is de afspraak gemaakt dat VWS maximaal 5.1.2b betaalt en dat eventuele meerkosten voor rekening van 1.2i Procespositie Staat komen. Het onderzoek loopt inmiddels en zal binnen enkele weken worden afgerond. Daarna kunnen we de afrekening over 2021 gaan afronden. Spoor 1 loopt nog door tot medio 2022, dus daarover zal daarna nog afgerekend moeten worden.

13. **Financiële rapportage aan** 5.1.2e PDC19

Op korte termijn zullen we het MT gaan voorzien van financiële rapportages. Hierin zullen we per Team en onderwerp inzicht geven in de openstaande verplichtingen, de kasuitgaven en de resterende financiële ruimte. Deze informatie is ook belangrijk voor

de aankomende decharge in juni, hiermee sorteren we voor op het aanleggen van decharge dossiers (zie volgende punt) en op een soepele overdracht aan de kwartiermakers.

*Afspraak:*

- Beoogde opzet financiële rapportage (via 5.1.2e) afstemmen met 5.1.2e (feb);
- Opzet afstemmen en laten aanvullen door MT PDC19 (mrt)
- overzicht 1<sup>e</sup> kwartaal 2022 opleveren aan MT PDC19 (begin april);
- update in aanloop naar overdracht (begin mei);

#### 14. Opstellen décharge- en overdrachtdossiers

Per 1 juni worden de werkzaamheden van PDC19 overgedragen aan de nieuwe organisatie. De kwartiermakers die hiervoor momenteel worden aangesteld, moeten worden voorzien van relevante informatie die ze in staat stelt zich de materie snel eigen te maken. Voor het huidige 5.1.2e is het daarnaast belangrijk om de werkzaamheden netjes af te sluiten en verantwoording af te (kunnen) leggen over de financiën binnen hun eigen en gezamenlijke portefeuille.

Hiertoe dient per portefeuille een overdrachts- en déchargedossier te worden opgesteld. Voor het inhoudelijke deel wordt de overdracht gecoördineerd door 5.1.2e. Wij zullen daar een financiële paragraaf aan toevoegen, zodat per onderwerp minimaal helder wordt:

- totaal ter beschikking gestelde middelen;
- aangegane verplichtingen;
- kasrealisatie tot overdracht;
- nog openstaande verplichtingen.

Om de aansluiting te maken tussen de inhoudelijke overdracht en de financiële kant, stemmen wij hierin af met 5.1.2e de 5.1.2e en in een later stadium met de kwartiermakers.

#### 15. Bijdragen aan versterkte inrichting Finance & Control

Vorig jaar hebben we een concept visie op Finance & Control opgesteld en gedeeld met 5.1.2e inclusief een analyse van de huidige situatie, plus verbeterpunten en aanbevelingen. Vervolgens heeft een aantal gesprekken plaatsgevonden met 5.1.2e om verder invulling te geven aan verbetering van de Finance & Control functie binnen PDC19. Door drukte en andere prioriteiten is dit destijds opgeschort. Inmiddels is er veel gebeurd en sorteren we met elkaar voor op de nieuwe organisatiestructuur.

*Afspraak: zoals besproken met 5.1.2e zullen we onze ideeën overdragen aan de nieuw aan te stellen CFA (start in maart), die verantwoordelijk wordt voor versterking van de financiële functie (vanaf medio maart) en daarna indien nodig helpen om hier verder invulling aan te geven.*

## 16. Beoordelingen ADR en bijdrage aan Bedrijfsvoeringsparagraaf Jaarverslag 2021

Medio maart worden van VWS de jaarrekening en het jaarverslag over 2021 gepubliceerd. In dit kader is de ADR momenteel bezig met haar controles op de verschillende dossiers.

Dit betreft met name:

- Werkgeverstesten – Open House 1 en 2;

- 1.2i Procespositie Staat;

- 5.1.2i Procespositie Staat

- Vaccineren.

Inmiddels wordt duidelijk dat de ADR in meerdere dossiers het oordeel zal vellen dat de uitgaven in ieder geval voor een deel onrechtmatig zijn geweest. Dit heeft vooral te maken met de wijze van aanbesteding, cq het in de markt zetten van de opdrachten. Zo heeft de ADR moeite met de Open House constructie en zetten ze vraagtekens bij de legitimiteit van het stempel Dwingende spoed als argument om af te wijken van de normale aanbestedingsregels, naarmate de Coronacrisis vorderde.

*Afspraak: Opstellen overzicht dossiers in 2021, inclusief financiële omvang en lopende issues met de ADR (voor zover bij ons bekend).*

Kijkend naar deze dossiers is er ook nog een tweede aspect dat van belang is bij de accountantscontrole/beoordeling door de ADR. Dit heeft betrekking op (de aannemelijkheid van) de prestatielevering en de kans op fraude. Binnen de dossiers Werkgeverstesten, 1.2i Procespositie Staat, 5.1.2i Procespositie Staat en 5.1.2e Procespositie Staat hebben wij, zoals reeds beschreven, het afgelopen jaar diverse controles uitgevoerd. In onze contacten met de ADR hebben we dit ook al deels toegelicht. Hoewel dit helaas niks verandert aan het onrechtmatigheidsoordeel van de ADR, erkennen zij het nut van deze controles en hebben zij bijvoorbeeld binnen het dossier Werkgeverstesten (mondeling) aangegeven dat dit sterk bijdraagt aan de aannemelijkheid van de prestatielevering en de kans op fraude minimaliseert. Het is nog afwachten hoe dit in hun dossiers terechtkomt.

Mede op hun aangegeven is het daarom van belang dat PDC19 ook haar eigen verhaal vertelt in het Jaarverslag. Zodat tegenover de kille constatering dat een (groot) deel van de uitgaven onrechtmatig was, de nuancering komt te staan dat dit niet betekent dat het geld verkwist is, dat we niet weten waar het aan is uitgegeven of dat er op grote schaal is gefraudeerd.

*Afspraak: Bijdrage leveren aan Bedrijfsvoeringsparagraaf om de kant van PDC19 te belichten, in afstemming met het 5.1.2e PDC19. Dit loopt via FEZ / 5.1.2e.*  
*Komende week heeft 5.1.2e een afspraak met 5.1.2e hierover.*